

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 035 «Філологія», 035.10 «Прикладна лінгвістика», освітньо-професійної програми «Комп'ютерна лінгвістика»

Острог – 2023

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 035 «Філологія», 035.10 Прикладна лінгвістика освітньо-професійної програми «Комп'ютерна лінгвістика» / Укладачі канд. психолог. наук, доц. Ковальчук І.В., канд. філолог. наук, доц. Коцюк Л.М., канд. філолог. наук, доц. Поліщук В.Л. – Острог: НаУОА, 2023.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри індоєвропейських мов (Протокол № 9 від 12 квітня 2023 року)

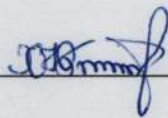
Завідувач кафедри
індоєвропейських мов

Вікторія ПОЛІЩУК

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 28 квітня 2023 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Юлія ХАРЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного випробування складена на основі чинних стандартів підготовки бакалаврів у системі вищої освіти та з урахуванням цілей і завдань навчання в магістратурі. **Мета фахового вступного випробування** полягає у визначенні відповідності знань, вмінь та навичок абітурієнтів які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.010 Прикладна лінгвістика за освітньо-професійною програмою **Комп'ютерна лінгвістика** на основі освітнього ступеня бакалавра/магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за цією або іншою спеціальністю, вимогам навчання в магістратурі, що спрямоване на:

1) інтенсивне вдосконалення рівня мовної компетенції студента як в аспекті мови, що вивчається, так і знань про мову, які відображають сучасний стан лінгвістичної науки та лінгводидактики;

2) оволодіння методологією та методикою наукової роботи в галузі лінгвістики, лінгводидактики.

У відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики бакалавр/спеціаліст на вступному випробуванні в магістратуру повинен продемонструвати знання такого циклу спеціальних теоретичних дисциплін: теоретична граматики, лексикологія, стилістика, теоретична фонетика, історія англійської мови, а також достатньо високий рівень мовної компетенції. Випробування проводиться у формі тестових завдань.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія»
https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pruymalny_komisij

Фахове вступне випробування проводиться шляхом тестування з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle з таких дисциплін як: «Теоретична граматики англійської мови», «Лексикологія англійської мови», «Стилiстика англійської мови», «Теоретична фонетика англійської мови», «Історія англійської мови».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра вступники повинні мати базову або повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі гуманітарних наук.

1) володіти розвиненою культурою мислення, ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;

2) володіти навичками наукової організації праці, бути обізнаним з можливостями і методами застосування комп'ютерної техніки у своїй професійній діяльності;

3) володіти різними видами мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації.

Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою та англійською мовою на рівні B2.

У розрізі зазначених вище дисциплін вступник повинен:

«Теоретична граматики англійської мови»:

- інтерпретувати особливості граматичної будови сучасної англійської мови;
- пояснювати особливості природи граматичних одиниць та граматичних процесів сучасної англійської мови;
- класифікувати основні сучасні граматичні теорії та підходи до аналізу мовних одиниць;
- розрізняти основні методики граматики-лінгвістичного аналізу;
- представити знання термінології та особливості граматичної будови сучасної англійської мови в усній чи тестовій формі.;
- на основі спостереження мовних фактів робити узагальнення про ті чи інші граматичні явища та процеси сучасної англійської мови;
- виокремлювати та аналізувати граматичні одиниці сучасної англійської мови: морфеми, слова, фрази, частини речення, речення, використовуючи різні параметри та графічні методи презентації;
- ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами.

«Теоретична фонетика англійської мови»:

- інтерпретувати найбільш важливі аспекти фонетики та фонології та сучасний розвиток лінгвістичної науки;
- пояснювати особливості функціонування фонетичних одиниць та фонетичних процесів сучасної англійської мови;
- класифікувати основні сучасні фонетичні теорії та підходи до аналізу фонетичних одиниць;
- розрізняти основні методики фонетичного аналізу;
- представити знання термінології та особливості фонетичної будови сучасної англійської мови в усній чи тестовій формі.

«Лексикологія і стилістика англійської мови»:

- знати: базові поняття лексикології та стилістики; шляхи запозичення іншомовних слів та особливості їхньої асиміляції; явище полісемії та омонімії; погляди вітчизняних і закордонних науковців на фразеологічний склад англійської мови; основні визначення, типи словотвору, шляхи його поповнення; основні положення лінгвістичної теорії інтерпретації тексту;
- вміти: пояснювати явища полісемії, омонімії, синонімії та антонімії, розширення, звуження семантичного значення слів англійської мови; здійснювати лексичний і стилістичний аналіз текстів; оцінювати прагматичну та функціональну спрямованість текстів на основі виявлених лексичних і стилістичних засобів; визначати лінгвістичну природу стилістичних засобів сучасної англійської мови, принципи їх системної організації, особливості їх перекладу та критерії стилістичної диференціації за функціональними стилями; виявляти в оригінальних текстах сучасної англійської мови тропи; розрізняти стилістичні особливості словникового складу сучасної англійської мови; використовувати навички фонетичного, етимологічного, семантичного, морфологічного та синтаксичного аналізу лексичних і фразеологічних одиниць сучасної англійської мови.

«Історія англійської мови»:

- знати: основні завдання та цілі дисципліни, її об'єкт та предмет, базові терміни та поняття; основні методи і прийоми теоретичного вивчення давніх і сучасних германських мов; характерні особливості (історичні, мовознавчі, культурологічні) основних періодів розвитку англійської мови; основні граматичні, фонологічні та лексичні процеси, які виникли у кожному періоді історичного розвитку англійської мови; основні фонетичні закони (закон Грімма, закон Вернера та ін., закони змін приголосних та голосних, їх чергування (умлаут, аблаут тощо); основні події в історії германських племен і народностей; усвідомлювати суть основних історичних процесів для сучасного стану англійської мови.
- вміти: оперувати основними поняттями та термінами, необхідними для засвоєння даного курсу; вміти дати пояснення кожному фонетичному та граматичному явищу відповідного періоду розвитку англійської мови; співвідносити форму та зміст окремого мовознавчого

явища з його відповідником у сучасній англійській мові; узагальнити основні історичні процеси та визначити їх роль в історії англійської мови на основі порівняння.

ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

«ЛЕКСИКОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

1. Філософські та загальнонаукові поняття лексикології. Основні поняття лексикології, загальнонаукові поняття, предмет науки, суміжні науки, функції та мета. Типи і види лексикологій, синхронія, діахронія, синтагматика та парадигматика.
2. Загальні проблеми теорії слова. Значення слова. Типи значення. Морфологічне, фонетичне та семантичне мотивування. Лексико-семантичне поле.
3. Етимологічні особливості словникового складу англійської мови. Слова корінного та іншомовного походження. Причини і шляхи запозичень. Асиміляція, типи і ступені асиміляції.
4. Запозичення з конкретних мов. Кельтські, латинські, грецькі, скандинавські та французькі запозичення.
5. Морфологічна структура англійських слів. Словотвір. Афіксація, словоскладання, конверсія. Типи і шляхи словотвору. Продуктивні та непродуктивні способи творення.
6. Семасіологія. Полісемія. Типи семантичних компонентів. Значення і контекст. Причини розвитку нового значення. Метафора та метонімія. Семантичні зміни: розширення, звуження, “зниження” та “підвищення” значення слова.
7. Омонімія. Омоніми. Класифікація омонімів. Джерела омонімії.
8. Фразеологічні одиниці в англійській мові. Словосполучення та фразеологічні одиниці. Критерії розмежування вільних словосполучень і сталих виразів. Класифікація фразеологічних одиниць.
9. Стилістичне розшарування лексики. Нейтральні слова, літературні слова, колоквиалізми, сленг, архаїзми, терміни, офіційний та неофіційний шар лексики.
10. Синонімія, антонімія та гіпонімія. Критерії синонімії. Типи синонімів. Джерела появи синонімів. Антоніми.
11. Мова – індикатор суспільства. Лексична диференціація територіальних варіантів. Діалекти Британського варіанта англійської мови. Діалекти США.

«СТИЛІСТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

1. Філософські та загальнонаукові поняття стилістики. Основні та вихідні поняття стилістики; загальнонаукові поняття, предмет науки, суміжні науки, функції та мета. Типи і види стилістики, структура; мова, мовлення та текст.
2. Стилістична фонетика і морфологія. Фонетичні засоби стилістики, інструментовка, алітерація, асонанс; фонографічні виразні засоби; виразні засоби та стилістичні прийоми морфології; стилістичне використання морфологічних категорій різних частин мови.
3. Стилістична лексикологія. Стилістична класифікація словникового складу мови; денотативне та конотативне значення, слова підвищеного та зниженого стилістичного тону, нейтральна лексика, терміни, історизми, архаїзми, неологізми, запозичення, розмовна лексика, сленг, вульгаризми, діалектизми.
4. Стилістична семасіологія. Виразні засоби семасіології; вторинна номінація; фігури заміщення як виразні засоби семасіології, фігури якості, фігури кількості; гіпербола, мейозис літота, метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм, метафора, епітет, антономазія, персоніфікація, алегорія, іронія.
5. Стилістична семасіологія. Стилістичні прийоми семасіології та їх функціонування в тексті; фігури суміщення, фігури тотожності, фігури нерівності, фігури протиставлення; порівняння, синоніми, оксюморон, антитеза, градація, розрядка, зевгма, гра слів.
6. Стилістичний синтаксис. Виразні засоби та стилістичні прийоми синтаксису; синтактико-стилістична парадигма, редукція та експансія нейтральної синтаксичної моделі, порушення порядку слів нейтральної синтаксичної моделі, транспозиція значення речення; еліптичні та номінативні речення, апосіопезис, асіндетон, парцеляція, повтор, перелік, тавтологія, полісіндетон, паралельні конструкції, інверсія, відокремлення, хіазм, анафора, епіфора, риторичне запитання.

7. Функціональні стилі англійської мови. Поняття стилю у стилістичній науці, стиль мови, мовлення та мовленнєвої діяльності; підходи до визначення поняття "стиль"; класифікація функціональних стилів сучасної англійської мови.

8. Інтерпретація тексту. Антропоцентри художнього тексту, образ автора, образ персонажа, оповідач, імпліцитний автор.

«ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

1. Індоевропейські мови. Техніка лінгвістичної реконструкції. Протоіндоевропейська мова. Загальна характеристика індоевропейської мовної сім'ї; термін „індоевропейські мови”; географічний ареал поширення індоевропейських мов; поділ на мовні групи: албанська, балтійська, вірменська, германська, грецька, кельтська, індійська, іранська, італійська, слов'янська, тохарська, хетська.

2. Загальноєвропейські риси германських мов. Спільні риси германського мовного ареалу. Наголос; голосні; способи артикуляції приголосних; морфологічна структура слова; особливості іменникових частин; зміна індивідуальних парадигм на регулярні утворення; система особових закінчень дієслів; спільна загальноєвропейська лексика.

3. Хронологічний поділ Історії англійської мови. Періоди в Історії англійської мови: традиційна або класична класифікація; класифікація на сім періодів; класифікація Генрі Світа. Загальна характеристика давньоанглійської мови. Давньоанглійські діалекти. Роль діалекту Вессекс. Давньоанглійські писемні пам'ятки. Основні історичні події 5-11 століття. Словниковий склад давньоанглійської мови.

4. Давньоанглійська орфографія, давньоанглійська фонетика. Система давньоанглійських приголосних та голосних, давньоанглійський наголос. Основні фонетичні процеси у системі давньоанглійських голосних та приголосних.

5. Давньоанглійська морфологія. Давньоанглійський іменник (граматична категорія роду, числа, відмінка), дієслово (класи, граматичні категорії), прикметник (категорія роду, числа, відмінка; сильна і слабка відміни; ступені порівняння), займенник, числівник.

6. Особливості синтаксису давньоанглійської мови. Словниковий склад давньоанглійської мови.

7. Середньоанглійська мова: спрощення відмінкової системи іменників, уніфікація типів відмінювання прикметників, руйнування системи сильних дієслів.

8. Ранньонорманнська мова: великий пересув голосних, зміни в орфографії, розвиток аналітичних конструкцій.

«ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

1. Фонетика: вивчення мовних звуків. Аспекти фонетики. Розділи фонетики. Фонетика та викладання мови.

2. Фонема та вивчення фонемної системи. Артикуляційна база англійської мови. Фонема та її функції. Алофони. Сполучуваність фонем. Модифікація фонем у зв'язному мовленні. Фонологічні опозиції.

3. Транскрипція та її типи.

4. Класифікація голосних та приголосних.

5. Склад як фонетична та фонологічна одиниця. Типи складів. Теорії утворення складів.

6. Типи словесного наголосу. Функції словесного наголосу. Теорії постановки словесного наголосу. Акцентуальні типи англійських слів. Фразовий наголос. Розподіл фразових наголосів у висловлюванні.

7. Ритм в англійській мові, його типи та функції. Ритм в прозі та поезії.

8. Інтонація як повнозначна одиниця. Система англійської інтонації. Структура інтонації на акустичному та перцепційному (сприйняттєвому) рівні. Функції інтонації. Системи графічного відтворення інтонації різними фонологічними школами. Стилістичне використання інтонації.

9. Мовна мелодика, гучність, фразовий наголос, темп, паузація, тембр голосу та їхня взаємодія в англійському висловлюванні.

10. Територіальна різноманітність англійської вимови. Національні стандарти в англійськомовних країнах. Received pronunciation (RP) – літературна вимова у Великобританії. Відмінності між Британським та Американським стандартами вимови.

«ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

1. Предмет, мета, завдання та основні поняття теоретичної граматики англійської мови, а саме: прагматичні та синтагматичні типи зв'язків граматичних елементів; форма, значення та функція; граматичне значення (лексичне значення); граматичні опозиції; план змісту та вираження. Загальна характеристика граматичної структури англійської мови.

2. Морфологія. Місце морфології в граматиці. Парадигматичне та синтагматичне вивчення морфології: поєднання морфем: морфемна структура слова; типи морфем та їх комбінації. Традиційна класифікація морфем. Класифікація морфем за дистрибуцією.
3. Слова. Основні частини мови: іменник, дієслово, прикметник, прислівник. Основні граматичні форми, значення та функції основних частин мови. Класифікації в межах окремої частини мови з урахуванням форми, значення чи функції. Основні граматичні категорії часу, числа, виду, роду та їхнє вираження через різні частини мови. Функціональні частини мови.
4. Основні поняття синтаксису. Загальні характеристики синтаксису. Основні поняття синтаксису: синтаксична одиниця, синтаксична форма, синтаксичне значення, синтаксичні зв'язки: координація, субординація, предикація.
5. Словосполучення. Визначення та основні характеристики словосполучень. Класифікація словосполучень. Підрядні словосполучення: іменникові, дієслівні; предикативні словосполучення.
6. Речення. Основні напрямки у вивченні речення: методика безпосередніх складників, опозиційний аналіз, конструкційний аналіз. Графічна репрезентація елементів речення. Типи речень.

Список рекомендованої літератури

Лексикологія англійської мови

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. – Вінниця: Вид-во Нова книга, 2003. – 160 с.
2. Soloshenko O.D., Zavhorodniev Yu. A. Lecture Notes On English Lexicology. – Lviv: Ivan Franko Lviv State University, 1998. – 228 p.
3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Вид-во Нова книга, 2001. – 126 с.
4. Ніколенко А. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. 2007. Нова книга. 528 с.

Стилістика англійської мови

1. Кухаренко В.А. Практикум з стилістики англійської мови. – Вінниця, 2000.
2. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. – Вінниця, 2004.

Історія англійської мови

1. Верба Л.Г. Історія англійської мови. Навчальний посібник для ВНЗ. - 2006., 296 с.
6. Burnley David The History of English Language: A source book. – London and New York: Longman, 1992. - 370 pp.
7. Fischer Olga The Syntax of Early English. - Cambridge: Cambridge University Press. – 2000. – 341 pp.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Паращук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови. - Нова книга, Вінниця, 2005. (pp.125-154, 14-26)
2. Bolinger, D.L. Intonation and Grammar, Language Learning, 2004, 31-117 с.
3. Classe, A. The Rhythm of English Prose. Oxford: Blackwell, 2001, 84 с.
4. Leontyeva S.F. A Theoretical Course of English Phonetics/ S.F. Leontyeva – M., 2002.
5. Peter Ladefoged, Keith Johnson. A course in Phonetics. – Canada, 2010.
6. Yanson V. and others. A practical Guide for learners of English. – К., 2002.(pp. 8-19; 21- 23;)

Теоретична граматики англійської мови

1. Алексєєва І.О. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови. Навчальний посібник для ВНЗ. - 2007. - 328 с.
2. Харитонов І.К. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Навчальний посібник для ВНЗ. - 2009. - 352 с.
3. Blokh, M.A Course in Theoretical Grammar. - Kiev: Vyshcha Shkola, 2000.
4. Delahunty, Gerald Patric. Language, Grammar, and Communication: a Course for Teachers of English. – McGraw-Hill, Inc., 1994.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування для вступників освітнього ступеня магістр на основі ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста, ступеня магістра) проводиться у формі тестування з використанням комп'ютерної техніки та системи Moodle.

Бал фахового вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 100 тестових завдань. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів.

Загальна оцінка за виконання фахового вступного випробування виставляється системою Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

**Переведення бала за виконання завдань фахового вступного випробування,
обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів**

1	100	4	120	8	160
1,1	100	4,1	121	8,1	161
1,2	100	4,2	122	8,2	162
1,3	100	4,3	123	8,3	163
1,4	100	4,4	124	8,4	164
1,5	100	4,5	125	8,5	165
1,6	100	4,6	126	8,6	166
1,7	100	4,7	127	8,7	167
1,8	100	4,8	128	8,8	168
1,9	100	4,9	129	8,9	169
2	100	5	130	9	170
2,1	101	5,1	131	9,1	171
2,2	102	5,2	132	9,2	172
2,3	103	5,3	133	9,3	173
2,4	104	5,4	134	9,4	174
2,5	105	5,5	135	9,5	175
2,6	106	5,6	136	9,6	176
2,7	107	5,7	137	9,7	177
2,8	108	5,8	138	9,8	178
2,9	109	5,9	139	9,9	179
3	110	6	140	10	180
3,1	111	6,1	141	10,1	181
3,2	112	6,2	142	10,2	182
3,3	113	6,3	143	10,3	183
3,4	114	6,4	144	10,4	184
3,5	115	6,5	145	10,5	185
3,6	116	6,6	146	10,6	186
3,7	117	6,7	147	10,7	187
3,8	118	6,8	148	10,8	188
3,9	119	6,9	149	10,9	189
		7	150	11	190
		7,1	151	11,1	191
		7,2	152	11,2	192
		7,3	153	11,3	193
		7,4	154	11,4	194
		7,5	155	11,5	195
		7,6	156	11,6	196
		7,7	157	11,7	197

7,8	158
7,9	159

11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань фахового вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання фахового вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

VI. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Складаючи фахове вступне випробування, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності.

Окреслимо його основні складові:

Виконувати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших вступників.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються у рамках фахового вступного випробування для оцінювання знань вступників.